

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOKKAL LÉTREHOZOTT SZERVEK ÁLTAL ELFOGADOTT JOGI AKTUSOK

A nemzetközi közjog szerint kizárólag az eredeti ENSZ-EGB szövegnek van joghatása. Ennek az előírásnak az állapota és hatálybalépésének időpontja az ENSZ-EGB TRANS/WP.29/343 sz. státusdokumentumának legutóbbi változatában ellenőrizhető a következő weboldalon:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

**Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) 89. sz. előírása –
Egységes előírások a következők jóváhagyásához:**

- I. Járművek, a legnagyobb sebesség korlátozása vagy a beállítható sebességkorlátozási funkció tekintetében**
- II. Járművek, a jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülékek vagy beállítható sebességkorlátozó készülékek beszerelése tekintetében**
- III. Sebességkorlátozó készülékek vagy beállítható sebességkorlátozó készülékek**

88. számú kiegészítés: 89. számú előírás

Tartalmazza az alábbi dokumentumok érvényes szövegezését:

A előírás eredeti változatának 1. kiegészítése – Hatálybalépés időpontja: 2002. augusztus 12.

1. HATÁLY

1.1. Ezen előírás a következőkre vonatkozik:

- 1.1.1. I. rész: A sebességkorlátozó készülékkel felszerelt M₃, N₂ és N₃ ⁽¹⁾ kategóriájú ⁽²⁾ járművek és az ezen előírás III. részével összhangban külön jóvá nem hagyott beállítható sebességkorlátozó készülékkel felszerelt M és N kategóriájú, illetve úgy tervezett vagy felszerelt járművek, hogy azok részegységei úgy tekinthetők, hogy teljesen vagy részlegesen teljesítik a sebességkorlátozó vagy indokolt esetben a beállítható sebességkorlátozó készülékek funkcióit.
- 1.1.2. II. rész: A sebességkorlátozó készülékek M₃, N₂ és N₃ kategóriájú járművekbe való beszerelése és az ezen előírás III. részével összhangban típusjóváhagyással rendelkező beállítható sebességkorlátozó készülékek M és N kategóriájú járművekbe való beszerelése.

⁽¹⁾ Ajánlatos alkalmazni ezt az előírást a sebességkorlátozó készülékek tekintetében az olyan 10 tonna fölötti járművekre, amelyek esetében a sebesség korlátozása kisebb, mint az általános sebességhatár.

⁽²⁾ A motoros járművekre vonatkozó egységesített állásfoglalás (R.E.3) meghatározása szerint (TRANS//WP29/78/Rev. 1/Amend.2 dokumentum).

1.1.3. III. rész: Az M_3 , N_2 és N_3 kategóriájú járművekbe való beszerelésre szánt sebességkorlátozó készülékek és az M és N kategóriájú járművekbe való beszerelésre szánt beállítható sebességkorlátozó készülékek.

1.2. Rendeltetés

Ezen előírás célja, hogy korlátozza a járművek menetsebességét egy olyan járműrendszer segítségével, amelynek elsődleges célja a motor üzemanyag-ellátásának szabályozása vagy a motor szabályozása.

1.2.1. Az M_3 , N_2 és N_3 kategóriájú járművek sebességét sebességkorlátozó készülék vagy funkció segítségével kell korlátozni.

1.2.2. Az M_1 , N_1 és M_2 kategóriájú járművek sebességét a járművezető által egy aktivált beállítható sebességkorlátozó készülék vagy funkció segítségével szándékosan beállított sebességre kell korlátozni.

1.2.3. Ezen kívül az M_3 , N_2 és N_3 kategóriájú járműveket beállítható sebességkorlátozó készülékkel vagy funkcióval is fel lehet szerelni.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁS

2.1. Ezen előírás alkalmazásában:

2.1.1. „Sebességhatár (V)”: a jármű azon legnagyobb sebessége, amelynek elérése után – a jármű konstrukciójából vagy felszereltségéből adódóan – a gázpedál lenyomását nem követi reakció;

2.1.2. „Szabályozott sebesség (V_{set})”: a stabil körülmények között haladó jármű előírt átlagsebessége;

2.1.3. „Stabilizált sebesség (V_{stab})”: az ezen előírás 5. melléklete 1.1.4.2.3. bekezdésében meghatározott körülmények között működő jármű átlagsebessége;

2.1.4. „Legnagyobb sebesség (V_{max})”: a jármű által az 5. mellékletben (1.1.4.2.4. bekezdés) definiált válaszgörbe első felében elért legnagyobb sebesség.

2.1.5. „Beállítható sebességhatár (V_{adj})”: a járművezető által szándékosan beállított sebesség.

2.1.6. „Beállítható sebességkorlátozó funkció”: olyan funkció, amely lehetővé teszi a járművezetőnek, hogy beállítson egy V_{adj} sebességet, és amely aktivált állapotban arra az értékre korlátozza a jármű sebességét.

2.1.7. „Sebességkorlátozó funkció”: a jármű üzemanyag-ellátását vagy motorszabályozását szabályozó funkció, amelynek célja, hogy egy rögzített legnagyobb értékre korlátozza a jármű sebességét.

2.2. Ezen előírás I. részének alkalmazásában:

2.2.1. „A jármű jóváhagyása”: a járműtípus jóváhagyása a sebességkorlátozás tekintetében.

2.3. Ezen előírás II. részének alkalmazásában:

2.3.1. „A jármű jóváhagyása”: a járműtípus jóváhagyása az ezen előírás III. részével összhangban jóváhagyott sebességkorlátozó készülék beszerelése tekintetében.

- 2.4. Ezen előírás I. és II. részének alkalmazásában:
- 2.4.1. „Járműtípus”: azok a járművek, amelyek az alábbi, lényeges szempontok tekintetében nem különböznek egymástól:
- 2.4.1.1. a sebességkorlátozó készülék gyártmánya és típusa, ha van;
- 2.4.1.2. a vizsgált jármű sebességének azon intervalluma (sebességtartománya), amelyen belül sebességkorlátozás meghatározható;
- 2.4.1.3. a motor legnagyobb teljesítményének és saját tömegének aránya kisebb a vizsgált járműénél vagy megegyezik azzal, és
- 2.4.1.4. a legnagyobb sebességfokozatban a motor legnagyobb fordulatszámának a jármű sebességéhez viszonyított áttételi aránya kisebb vagy egyenlő, mint a vizsgált járműé.
- 2.5. „Saját tömeg”: a jármű tömege üzemkész állapotban, vezető, utasok, illetve teher nélkül, tele üzemanyagtartállyal, valamint – adott esetben – a szokásos eszközkészlettel és pótkerékkel együtt.
- 2.6. Ezen előírás III. részének alkalmazásában:
- 2.6.1. „Sebességkorlátozó készülék”: az a készülék, amelynek elsődleges feladata a motor üzemanyag-ellátásának szabályozása, hogy ezáltal a jármű sebességét az előírt értékre korlátozza;
- 2.6.2. „A sebességkorlátozó készülék jóváhagyása”: a sebességkorlátozó készülék típusának jóváhagyása az alábbi 21. bekezdésben megállapított követelmények szerint;
- 2.6.3. „A sebességkorlátozó készüléktípus”: olyan sebességkorlátozó készülékek, amelyek nem különböznek alapvető jellemzőikben, például:
- a készülék gyártmánya és típusa,
- az a sebességtartomány, amelyre beállítható a sebességkorlátozó készülék,
- a motor üzemanyag-ellátásának szabályozására alkalmazott módszer.

I. RÉSZ

A JÁRMŰVEK JÓVÁHAGYÁSA A LEGNAGYOBB SEBESSÉGÜK KORLÁTOZÁSA TEKINTETÉBEN

3. JÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 3.1. Egy járműtípusnak a sebességkorlátozás tekintetében történő típusjóváhagyása iránti kérelmet a jármű gyártója vagy megbízottja nyújtja be.
- 3.2. A kérelemhez három példányban csatolja az alábbiakban felsorolt dokumentumokat, amelyek tartalmazzák a következő adatokat:
- 3.2.1. a járműtípus és a sebességkorlátozóval kapcsolatos alkatrész részletes leírása, beleértve az ezen előírás I. mellékletében említett információkat és dokumentumokat;
- 3.2.2. a jóváhagyandó járműtípus egy reprezentatív darabját be kell mutatni a típusjóváhagyási vizsgálatot végző műszaki szolgálatnak;
- 3.2.3. bevizsgálható a típus egyes sajátos alkotórészeit nem tartalmazó jármű is, amennyiben a kérelmező az illetékes hatóságnak kielégítően bizonyítja, hogy a kérdéses alkatrészek hiánya – az ezen előírásban foglalt előírások tekintetében – nem befolyásolja a vizsgálati eredményeket.

- 3.3. Az illetékes hatóság a típusjóváahagyás megadása előtt megvizsgálja, hogy megtették-e a gyártás-megfelelőség hatékony ellenőrzésének biztosításához szükséges kielégítő előkészületeket.
4. JÓVÁHAGYÁS
- 4.1. Amennyiben az ezen előírás értelmében jóváahagyásra benyújtott jármű megfelel az alábbi 5. bekezdés követelményeinek, az adott járműtípusra vonatkozó jóváahagyást meg kell adni.
- 4.2. Minden jóváahagyott típushoz egy jóváahagyási számot rendelnek. Ennek első két számjegye (az előírás jelenlegi formájára 00) a jóváahagyás kiadásának időpontjában az előírásban utoljára elvégzett fontosabb műszaki változtatásokat magában foglaló módosításcsomagot jelzi. Ugyanaz a szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot egy másik járműtípushoz.
- 4.3. Egy ezen előírás értelmében jóváahagyott járműtípusra vonatkozó jóváahagyás megadásáról, kiterjesztéséről, elutasításáról vagy visszavonásáról, illetve gyártásának végleges megszüntetéséről értesíteni kell az ezen előírást alkalmazó, a megállapodásban részt vevő feleket az előírás 1. mellékletében található mintának megfelelő formanyomtatványon.
- 4.4. A előírás értelmében jóváahagyott járműtípusnak megfelelő valamennyi járműre, a jóváahagyási formanyomtatványban meghatározott szembetűnő és könnyen hozzáférhető helyen fel kell erősíteni a nemzetközi jóváahagyási jelet, amely a következőket tartalmazza:
- 4.4.1. egy körben elhelyezett „E” betűt, amely után a jóváahagyást megadó ország azonosítószáma áll ⁽¹⁾;
- 4.4.2. a 4.4.1. bekezdésben leírt kör jobb oldalán ezen előírás száma, utána pedig az „R” betű, egy kötőjel és a jóváahagyás száma áll;
- 4.4.3. a következő kiegészítő szimbólum: a szabályozott sebességet (vagy sebességtartományt) km/h-ban (vagy a kérelmező kérésére mph-ban) kifejező egy (vagy több) számot körbevevő négyyszög.
- 4.5. Ha a jármű a megállapodáshoz mellékelte egy vagy több, ezen előírás értelmében jóváahagyást megadó országban érvényes egyéb előírás szerint jóváahagyott járműtípusnak felel meg, a 4.4.1. bekezdésben előírt jelet nem kell megismételni; ilyen esetben az előírás és a jóváahagyás számát, valamint az ezen előírás szerinti jóváahagyást megadó országban érvényes előírásokban szereplő jeleket függőleges oszlopokban kell feltüntetni a 4.4.1. bekezdésben előírt jel jobb oldalán.
- 4.6. A jóváahagyási jelnek világosan olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 4.7. A jóváahagyási jelet a gyártó által a járműre erősített adattáblán vagy annak közelében kell elhelyezni.
- 4.8. Az ezen előírás 4. mellékletében szereplő B. és C. mintákon látható a jóváahagyási jelek elrendezésének néhány példája.

⁽¹⁾ 1 – Németország, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Cseh Köztársaság, 9 – Spanyolország, 10 – Jugoszlávia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 (szabad), 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália, 22 – Orosz Föderáció, 23 – Görögország, 24 – Írország, 25 – Horvátország, 26 – Szlovénia, 27 – Szlovákia, 28 – Fehéroroszország, 29 – Észtország, 30 (szabad), 31 – Bosznia-Hercegovina, 32 – Lettország, 33 (szabad), 34 – Bulgária, 35 (szabad), 36 – Litvánia, 37 – Törökország, 38 (szabad), 39 – Azerbajdzsán, 40 – Makedónia volt Jugoszláv Köztársaság, 41 (szabad), 42 – Európai Közösség (a jóváahagyást a tagállamok adják meg a megfelelő ECE jelük használatával), 43 – Japán, 44 (szabad), 45 – Ausztrália és 46 – Ukrajna, 47 – Dél-Afrikai Köztársaság és 48 – Új-Zéland. A többi számot a kerekes járművek, berendezések, és a kerekes járművekre szerelhető, illetve azokon használható alkatrészek egységes műszaki előírásainak elfogadásáról, és az előírások alapján megadott jóváahagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló megállapodás ratifikálásának vagy a megállapodáshoz való csatlakozás időrendi sorrendjében kell hozzárendelni az országokhoz, és az így kiosztott számokról az Egyesült Nemzetek Főtitkára tájékoztatja a megállapodásban részt vevő szerződő feleket.

- 4.9. A fenti 4.4. bekezdés megjelölési követelményei mellett ezen előírás szerződő felei előírhatják, hogy a járművön helyezzenek el egy olyan táblát, amely szembeváltó és könnyen elérhető helyen van a vezetőfülkében, és amelyen olvashatóan és eltávolíthatatlanul szerepel a következő szöveg:
- 4.9.1. a „SEBESSÉGKORLÁTOZÓ FELSZERELVE” (vagy más, hasonló jelentésű) szavak;
- 4.9.2. a sebességkorlátozó készüléket kalibráló neve vagy márkajelzése (adott esetben);
- 4.9.3. egy „E” betűt körülvevő kör, amelyet annak az országnak a megkülönböztető száma követ, amely a jóváhagyást kiadta és ezen előírás száma, amelyet az „R” betű követ, és
- 4.9.4. a szabályozott sebesség km/h-ban (és kérés esetén mph-ban), amelyre a járművet kalibrálják.
5. ELŐÍRÁSOK
- 5.1. **A sebességkorlátozó készülékkel felszerelt M₃, N₂ és N₃ kategóriájú járművekre vonatkozó követelmények**
- 5.1.1. A sebességkorlátozásnak olyannak kell lennie, hogy a jármű a rendes használata során és az esetleges rázkódások ellenére is megfeleljen ezen előírás I. része rendelkezéseinek.
- 5.1.2. A jármű sebességkorlátozó készülékét különösen úgy kell megtervezni, legyártani és felszerelni, hogy ellenálljon a korróziónak és kopásnak, amelynek ki lehet téve, és az illetéktelen beavatkozásoknak is az alábbi 5.1.6. bekezdéssel összhangban.
- 5.1.2.1. A rögzített sebességhatárnak a használatban lévő járműveken történő megemlézése, illetve átmeneti vagy tartós kiiktatása semmilyen esetben sem lehet végrehajtható. A szerkezet illetéktelen beavatkozás elleni védtetését a műszaki szolgálat számára egy olyan, a meghibásodást elemző dokumentációval kell szemléltetni, amelyben a rendszert egészében vizsgálják. Az elemzésnek, a rendszer különféle működési állapotait figyelembe véve, jeleznie kell a bemeneti és kimeneti állapotmódosítás működésre gyakorolt hatásait, e módosítások üzemzavar vagy szándékos megsértés által eredményezett lehetőségeit, valamint ezek bekövetkeztének eshetőségét. Az elemzést mindig az első üzemzavartól kell kezdeni.
- 5.1.2.2. A sebességkorlátozó funkciót és a működéséhez szükséges csatlakozókat – azok kivételével, amelyek a jármű működéséhez nélkülözhetetlenek – plomba, illetve különleges célszerszámokat igénylő zárszerkezet felszerelésével kell védeni minden engedély nélküli változtatás és az energiaellátása megszakítása ellen.
- 5.1.3. A sebességkorlátozó funkció nem hozza működésbe a jármű üzemi fékrendszerét. Tartós működésű fék (pl. lassítófék) csupán akkor illeszthető a rendszerbe, ha az csak azután lép működésbe, hogy a sebességkorlátozó funkció az üzemanyag-ellátást a legalacsonyabb szintre csökkentette.
- 5.1.4. A sebességkorlátozó funkciót úgy kell kialakítani, hogy az a gázpedál lenyomásakor ne legyen hatással a szabályozott sebességgel mozgó jármű haladási sebességére.
- 5.1.5. A sebességkorlátozó funkció lehetővé teheti a gázpedál normál használatát a sebességváltás céljára.
- 5.1.6. Semmiféle működési zavar vagy illetéktelen beavatkozás nem vezethet a motor – a gázpedál adott állásához tartozó szinten fölüli – teljesítménynövekedéséhez.
- 5.1.7. Amennyiben a vezetőülésből működtethető több gázpedál is található a járműben, a sebességkorlátozó funkciónak attól függetlenül kell megvalósulnia, hogy éppen melyik gázpedált hozzák működésbe.

- 5.1.8. A sebességkorlátozási funkciónak megfelelően kell működnie saját elektromágneses környezetén belül anélkül, hogy elfogadhatatlan elektromágneses zavart okozna a körülötte található alkatrészek körében.
- 5.1.9. A jóváhagyás kérelmezője rendelkezésre bocsátja az ellenőrzési és kalibrálási eljárásokat leíró dokumentációt. Lehetővé kell tenni a sebességkorlátozó funkció ellenőrzését a jármű álló helyzetében (pl. a gyártás megfelelősége vagy rendszeres időközönkénti ellenőrzés esetén).
- 5.1.10. A sebességkorlátozó funkció teljes körű működéséhez szükséges valamennyi alkatrésznek áram alatt kell lennie a jármű haladása közben.
- 5.2. **A beállítható sebességkorlátozó funkcióval felszerelt járművekre vonatkozó követelmények**
- 5.2.1. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak olyannak kell lennie, hogy a jármű a rendes használata során és az esetleges rázkódások ellenére is megfelelően ezen előírás I. része rendelkezéseinek.
- 5.2.1.1. A beállítható sebességkorlátozó funkciót támogató készüléket és minden részegységet különösen úgy kell megtervezni, legyártani és felszerelni, hogy ellenálljon a korrózióknak és kopásnak, amelynek ki lehet téve.
- 5.2.2. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak kielégítően kell működnie annak elektromágneses környezetében, és meg kell felelnie a 10. számú előírás jóváhagyás idején hatályos módosításában található műszaki előírásoknak.
- 5.2.3. A rendszer működési hibája vagy abba történő illetéktelen beavatkozás nem vezethet a motor – a gázpedál adott állásához tartozó szinten felüli – teljesítménynövekedéséhez.
- 5.2.4. A V_{adj} értéket állandóan ki kell jelezni a járművezető felé, és annak láthatónak kell lennie a vezetőüléshöz. Ez nem zárja ki a kijelzés biztonsági okokból vagy a járművezető kérésére történő ideiglenes megszakadását.
- 5.2.5. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak eleget kell tennie az alábbi követelményeknek:
- 5.2.5.1. A beállítható sebességkorlátozó funkció nem hozhatja működésbe a jármű üzemi fékrendszerét, kivéve az M_1 és N_1 kategóriájú járműveket, ahol működésbe hozható a jármű üzemi fékrendszere.
- 5.2.5.2. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak minden motortípus és áttétel esetén működnie kell.
- 5.2.5.3. A jármű sebessége V_{adj} értékre korlátozott.
- 5.2.5.4. Mindamelllett az 5.3. bekezdés alapján történő vizsgálat során lehetségesnek kell lennie a V_{adj} túllépésének.
- 5.2.5.4.1. A V_{adj} túllépéséhez határozott nyomás szükséges (*).
- 5.2.5.4.2. Amikor a jármű sebessége meghaladja a V_{adj} értéket, a járművezetőt tájékoztatni kell a sebességmérőtől eltérő megfelelő figyelmeztető jelzéssel.
- 5.2.5.4.3. Az 5.2.5.4.2. bekezdésnek való megfelelést az 5.3. bekezdéssel összhangban elvégzett vizsgálatokkal kell bizonyítani.
- 5.2.6. A V_{adj} beállítása
- 5.2.6.1. A V_{adj} értéknek legfeljebb 10 km/h-s lépésekben kell állíthatónak lennie 30 km/h és a jármű legnagyobb tervezési sebessége között.

(*) Pl.: az ún. padlógáz gyorsítás.

- 5.2.6.2. Az angolszász mértékegységeket használó országban való értékesítés céljára gyártott járművek esetében a V_{adj} értéknek legfeljebb 5 mph-s lépésekben kell állíthatónak lennie 20 mph és a jármű legnagyobb tervezési sebessége között.
- 5.2.6.3. Ezt a járművezető által közvetlenül működtetett szabályozó eszköz által kell elérni.
- 5.2.7. Bekapcsolás/kikapcsolás:
- 5.2.7.1. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak bármikor be- és kikapcsolhatónak kell lennie.
- 5.2.7.2. A beállítható sebességkorlátozó funkciónak mindig ki kell kapcsolódnia, amikor a járművezető szándékosan leállítja a motort.
- 5.2.7.3. A beállítható sebességkorlátozó funkció aktiválásakor a V_{adj} kezdeti beállítása nem lehet alacsonyabb, mint a jármű aktuális sebessége.

5.3. Vizsgálatok

- 5.3.1. Ezen előírás 5. melléklete ismerteti a sebességkorlátozási vizsgálatokat, amelyekre beküldik a jóváhagyásra bemutatott járműveket, valamint az előírt korlátozási teljesítményeket. A gyártó kérésére, a jóváhagyó hatóság hozzájárulásával azokat a járműveket, amelyek „V” elméleti sebességátára nem haladja meg az ilyen járművekre meghatározott V_{set} szabályozott sebességet, mentesíteni lehet az 5. mellékletben leírt vizsgálatok alól, feltéve, hogy teljesülnek ezen előírás követelményei.
- 5.3.2. Ezen előírás 6. melléklete ismerteti a beállítható sebességkorlátozás azon vizsgálatait, amelyekre beküldik a jóváhagyásra bemutatott járműveket.
- 5.3.2.1. A műszaki szolgálat – tetszése szerint – három különböző sebességet választ ki a vizsgálatához.

6. A JÁRMŰTÍPUS MÓDOSÍTÁSAI ÉS A JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE

- 6.1. A járműtípus bármilyen módosításáról értesíteni kell a járműtípust jóváhagyó adminisztratív szervezeti egységet. E hatóság ekkor a következőt teheti:
- 6.1.1. megállapítja, hogy a végrehajtott módosítások valószínűleg nem fejtenek ki jelentős mértékű káros hatást, és a jármű így is megfelel a követelményeknek, vagy
- 6.1.2. további vizsgálati jelentést kér a vizsgálatok lefolytatásáért felelős műszaki szolgálattól.
- 6.2. A jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a módosítás részletes leírásával együtt, a fenti 4.3. bekezdésben rögzített eljárásnak megfelelően kell tájékoztatni az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő feleket.
- 6.3. A jóváhagyás kiterjesztését engedélyező illetékes hatóság sorszámot rendel a kiterjesztéshez elkészített közlemény-formanyomtatványhoz, és erről tájékoztatja az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 1. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.

7. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG

- 7.1. Az ezen előírás értelmében jóváhagyott járműveket a jóváhagyott típusnak megfelelően kell gyártani a fenti 5. bekezdésben rögzített követelmények betartásával.
- 7.2. A gyártás megfelelő felügyelete szükséges a 7.1. bekezdés követelményei teljesülésének ellenőrzéséhez.

- 7.3. A jóváhagyás jogosultja különösen:
- 7.3.1. eljárásokat biztosít a jármű hatékony minőségellenőrzésére;
- 7.3.2. hozzáféréssel rendelkezik az egyes jóváhagyott típusok megfelelőségének ellenőrzéséhez szükséges vizsgálóberendezésekhez;
- 7.3.3. biztosítja, hogy a vizsgálati eredményeket rögzítsék, és – az adminisztratív szervezeti egységgel egyetértésben megállapított időszakban – a csatolt dokumentumok rendelkezésre álljanak;
- 7.3.4. elemzi valamennyi vizsgálati módszer eredményeit, hogy ellenőrizzék és biztosítsák – az ipari gyártás menetében megengedett eltérések figyelembevételével – a jármű jellemzőinek változatlanságát;
- 7.3.5. biztosítja valamennyi járműtípus kellő számú, az illetékes hatósággal egyeztetett eljárásoknak megfelelő ellenőrzését és vizsgálatát;
- 7.3.6. biztosítja, hogy minden olyan mintára vagy próbadarabra vonatkozóan, amelyről bebizonyosodik, hogy nem felel meg a kérdéses vizsgálati típus előírásainak, további mintavételt és vizsgálatot végezzenek. Minden szükséges lépést meg kell tenni a megfelelő gyártási folyamat helyreállítása érdekében.
- 7.4. A típusjóváhagyást kiadó illetékes hatóság bármikor ellenőrizheti a gyártásmegfelelőség egyes termelőegységeiben alkalmazott ellenőrzési módszereit.
- 7.4.1. Valamennyi ellenőrzés alkalmával be kell mutatni az ellenőrnek a vizsgálati és gyártási jegyzőkönyveket.
- 7.4.2. Az ellenőr szűrőpróbaszerűen mintát vehet, amelyet a gyártó laboratóriumában bevizsgáltat. A minták legalacsonyabb száma a gyártó által végzett ellenőrzések eredményei függvényében határozható meg.
- 7.4.3. Ha a minőségi színvonal nem tűnik kielégítőnek vagy szükségesnek látszik a 7.4.2. bekezdés alkalmazásában végrehajtott vizsgálatok érvényességének ellenőrzése, akkor az ellenőr mintákat vesz, és azokat megküldi a típusjóváhagyási vizsgálatokat eredetileg elvégző műszaki szolgálatnak.
- 7.4.4. Az illetékes hatóság az ebben az előírásban előírt bármely vizsgálatot elvégezheti. Az illetékes hatóság által engedélyezett vizsgálatok rendszeres gyakorisága két évente egy alkalom. Amennyiben egy ellenőrzés nem megfelelő eredménnyel zárul, az illetékes hatóság biztosítja, hogy minden szükséges intézkedést meghoznak a gyártás megfelelőségének lehető leggyorsabb helyreállítására.
8. SZANKCIÓK A GYÁRTÁS NEM MEGFELELŐSÉGE ESETÉRE
- 8.1. Az egy járműtípusra az ezen előírás alapján kiadott típusjóváhagyás visszavonható, ha nem teljesülnek a fenti 5. bekezdésben meghatározott előírások.
- 8.2. Ha az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban szereplő szerződő fél visszavonja a korábban megadott jóváhagyást, erről késedelem nélkül köteles értesíteni az előírást alkalmazó többi szerződő felet az előírás 1. mellékletében szereplő minta szerinti közleményformanyomtatványon.
9. VÉGLEGESEN MEGSZÜNTETETT GYÁRTÁS
- 9.1. Amennyiben a jóváhagyás jogosultja véglegesen megszünteti az előírás értelmében jóváhagyott járműtípus gyártását, erről tájékoztatja a jóváhagyást megadó hatóságot. Az erre vonatkozó közlemény kézhezvételét követően a hatóság tájékoztatja az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 1. mellékletében szereplő minta szerinti közleményformanyomtatványon.

10. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLATOK LEFOLYTATÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS AZ ADMINISZTRATÍV SZERVEZETI EGYSÉGEK NEVE ÉS CÍME
- 10.1. Az ezen előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő szerződő felek elküldik az Egyesült Nemzetek titkárságára a jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálatoknak, valamint azoknak az adminisztratív szervezeti egységeknek a nevét és címét, amelyek megadják a jóváhagyást, és amelyekhez be kell nyújtani a más országokban kibocsátott, a jóváhagyást vagy kiterjesztést, illetve a jóváhagyás elutasítását vagy visszavonását igazoló formanyomtatványokat.

II. RÉSZ

JÁRMŰVEK JÓVÁHAGYÁSA JÓVÁHAGYOTT TÍPUSÚ SEBESSÉGKORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉK BESZERELÉSE TEKINTETÉBEN

11. JÓVÁHAGYÁSI KÉRELEM
- 11.1. A jóváhagyási kérelmet a jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülék beszerelésére vonatkozóan a jármű gyártójának vagy a gyártó felhatalmazott képviselőjének kell benyújtania.
- 11.2. A kérelemhez három példányban csatolni kell az alábbiakban felsorolt dokumentumokat, melyek tartalmazzák a következő adatokat:
- 11.2.1. A járműtípus és a sebességkorlátozóval kapcsolatos alkatrészek részletes leírása, beleértve az ezen előírás 2. mellékletében említett információkat és dokumentumokat.
- 11.2.2. Az illetékes hatóság kérésére be kell nyújtani az összes típusú sebességkorlátozó berendezés valamennyi típusjóváhagyási közlemény-formanyomtatványát (pl. ezen előírás 3. melléklete).
- 11.2.3. A műszaki szolgálatnak be kell nyújtani egy, a jóváhagyandó típust reprezentáló és jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülékkel felszerelt járművet.
- 11.2.3.1. Bevizsgálható a típus egyes sajátos alkotórészeit nem tartalmazó jármű is, amennyiben a kérelmező az illetékes hatóságnak kielégítően bizonyítja, hogy a kérdéses alkatrészek hiánya – az ezen előírásban foglalt előírások tekintetében – nem befolyásolja a vizsgálati eredményeket.
- 11.3. Az illetékes hatóság a típusjóváhagyás megadása előtt megvizsgálja, hogy megtették-e a gyártás-megfelelőség hatékony ellenőrzésének biztosításához szükséges kielégítő előkészületeket.
12. JÓVÁHAGYÁS
- 12.1. Amennyiben az előírás értelmében jóváhagyásra benyújtott jármű fel van szerelve jóváhagyott sebességkorlátozó készülékkel, és megfelel az alábbi 13. bekezdés követelményeinek, az adott járműtípusra vonatkozó jóváhagyást meg kell adni.
- 12.2. Minden jóváhagyott típushoz egy jóváhagyási számot rendelnek. Ennek első két számjegye (az előírás jelenlegi formájára 00) a jóváhagyás kiadásának időpontjában az előírásban utoljára elvégzett fontosabb műszaki változtatásokat magában foglaló módosításcsomagot jelzi. Ugyanaz a szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot egy másik járműtípushoz.
- 12.3. Egy ezen előírás értelmében jóváhagyott járműtípusra vonatkozó jóváhagyás megadásáról, kiterjesztéséről, elutasításáról vagy visszavonásáról, illetve gyártásának végleges megszüntetéséről értesíteni kell az ezen előírást alkalmazó, a megállapodásban részt vevő feleket az előírás 2. mellékletében található mintának megfelelő formanyomtatványon.

- 12.4. A előírás értelmében jóváhagyott járműtípusnak megfelelő valamennyi járműre, a jóváhagyási formanyomtatványban meghatározott szembetűnő és könnyen hozzáférhető helyen, fel kell erősíteni a nemzetközi jóváhagyási jelet, amely a következőket tartalmazza:
- 12.4.1. Egy körben elhelyezett „E” betű, mely után a jóváhagyást megadó ország azonosító száma áll ⁽¹⁾;
- 12.4.2. A 12.4.1. bekezdésben leírt kör jobb oldalán ezen előírás száma, utána pedig az „R” betű, egy kötőjel és a jóváhagyás száma áll.
- 12.4.3. A következő kiegészítő szimbólum: a jármű azon sebességtartományának megfelelő számokat körbevevő négyzet, amelyre a sebességkorlátozó készüléket be lehet állítani, km/h-ban (vagy a kérelmező kérésére mph-ban) kifejezve.
- 12.5. Ha a jármű a megállapodáshoz mellékelt egy vagy több, ezen előírás értelmében jóváhagyást megadó országban érvényes egyéb előírás szerint jóváhagyott járműtípusnak felel meg, a 12.4.1. bekezdésben előírt jelet nem kell megismételni; ilyen esetben az előírás és a jóváhagyás számát, valamint az ezen előírás szerinti jóváhagyást megadó országban érvényes előírásokban szereplő jeleket függőleges oszlopokban kell feltüntetni a 12.4.1. bekezdésben előírt jel jobb oldalán.
- 12.6. A jóváhagyási jelnek világosan olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 12.7. A jóváhagyási jelet a gyártó által a járműre erősített adattáblán vagy annak közelében kell elhelyezni.
- 12.8. Az ezen előírás 4. mellékletében szereplő B. és C. mintákon látható a jóváhagyási jelek elrendezésének néhány példája.
- 12.9. A fenti 12.4. bekezdés megjelölési követelményei mellett ezen előírás szerződő felei előírhatják, hogy a járművön helyezzenek el egy olyan táblát, amely szembetűnő és könnyen elérhető helyen van a vezetőfülkében, és amelyen olvashatóan és eltávolíthatatlanul szerepel a következő szöveg:
- 12.9.1. a „SEBESSÉGKORLÁTOZÓ FELSZERELVE” (vagy más, hasonló jelentésű) szavak;
- 12.9.2. a sebességkorlátozó készüléket kalibráló neve vagy márkajelzése (adott esetben);
- 12.9.3. egy „E” betűt körülvevő kör, amelyet annak az országnak a megkülönböztető száma követ, amely a jóváhagyást kiadta és ezen előírás száma, amelyet az „R” betű követ, és
- 12.9.4. a szabályozott sebesség km/h-ban (és kérés esetén mph-ban), amelyre a járművet kalibrálják.

⁽¹⁾ 1 – Németország, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Cseh Köztársaság, 9 – Spanyolország, 10 – Jugoszlávia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 (szabad), 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália, 22 – Orosz Föderáció, 23 – Görögország, 24 – Írország, 25 – Horvátország, 26 – Szlovénia, 27 – Szlovákia, 28 – Fehéroroszország, 29 – Észtország, 30 (szabad), 31 – Bosznia-Hercegovina, 32 – Lettország, 33 (szabad), 34 – Bulgária, 35 (szabad), 36 – Litvánia, 37 – Törökország, 38 (szabad), 39 – Azerbajdzsán, 40 – Makedónia volt Jugoszláv Köztársaság, 41 (szabad), 42 – Európai Közösség (a jóváhagyást a tagállamok adják meg a megfelelő ECE jelük használatával), 43 – Japán, 44 (szabad), 45 – Ausztrália és 46 – Ukrajna, 47 – Dél-Afrikai Köztársaság és 48 – Új-Zéland. A többi számot a kerekes járművek, berendezések, és a kerekes járművekre szerelhető, illetve azokon használható alkatrészek egységes műszaki előírásainak elfogadásáról, és az előírások alapján megadott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló megállapodás ratifikálásának vagy a megállapodáshoz való csatlakozás időrendi sorrendjében kell hozzárendelni az országokhoz, és az így kiosztott számokról az Egyesült Nemzetek Főtitkára tájékoztatja a megállapodásban részt vevő szerződő feleket.

13. ELŐÍRÁSOK
- 13.1. **A jóváhagyott sebességkorlátozó készülék beszerelésére vonatkozó követelmények**
- 13.1.1. A sebességkorlátozó készüléket úgy kell beszerelni, hogy a jármű a rendes használata során és az esetleges rázkódások ellenére is megfeleljen ezen előírás I. része rendelkezéseinek.
- 13.1.2. A tájékoztató dokumentumban fel kell tüntetni, hogy hogyan biztosítják a sebességkorlátozó készülék sérthetlenségét. Az elemzést mindig az első üzemzavartól kell kezdeni.
- 13.1.3. Amennyiben a vezetőülésből működtethető több gázpedál is található a járműben, a sebességkorlátozó funkciónak attól függetlenül kell megvalósulnia, hogy éppen melyik gázpedált hozzák működésbe.
- 13.1.4. A jóváhagyás kérelmezője rendelkezésre bocsátja az ellenőrzési és kalibrálási eljárásokat leíró dokumentációt. Lehetővé kell tenni a sebességkorlátozó funkció ellenőrzését a jármű álló helyzetében (pl. a gyártás megfelelése vagy rendszeres időközönkénti ellenőrzés esetén).
- 13.1.5. A sebességkorlátozó készülék teljes körű működéséhez szükséges valamennyi alkatrésznek áram alatt kell lennie a jármű haladása közben.
- 13.1.6. A sebességkorlátozó funkció nem hozza működésbe a jármű üzemi fékrendszerét. Tartós működésű fék (pl. lassítófék) csupán akkor illeszthető a rendszerbe, ha az csak azután lép működésbe, hogy a sebességkorlátozó funkció az üzemanyag-ellátást a legalacsonyabb szintre csökkentette.
- 13.2. **A jóváhagyott beállítható sebességkorlátozó készülék beszerelésére vonatkozó követelmények**
- 13.2.1. Annak a járműnek, amelybe beállítható sebességkorlátozó készüléket szereltek, meg kell felelnie az 5.2.2., 5.2.4., 5.2.5.4., 5.2.6. és 5.2.7. bekezdés összes követelményének.
14. A JÁRMŰTÍPUS MÓDOSÍTÁSAI ÉS A JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
- 14.1. A járműtípus bármilyen módosításáról értesíteni kell a járműtípust jóváhagyó adminisztratív szervezeti egységet. E hatóság ekkor a következőt teheti:
- 14.1.1. megállapítja, hogy a végrehajtott módosítások valószínűleg nem fejtenek ki jelentős mértékű káros hatást, és a jármű így is megfelel a követelményeknek, vagy
- 14.1.2. további jelentést igényel a műszaki szolgálattól.
- 14.2. A jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a módosítás részletes leírásával együtt, a fenti 12.3. bekezdésben rögzített eljárásnak megfelelően kell tájékoztatni az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő feleket.
- 14.3. A jóváhagyás kiterjesztését engedélyező illetékes hatóság sorszámot rendel a kiterjesztéshez elkészített közlemény-formanyomtatványhoz, és erről tájékoztatja az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 2. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.
15. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG
- 15.1. Az ezen előírás alapján jóváhagyott járműveket a jóváhagyott típusnak megfelelően kell gyártani a fenti 13. bekezdésben rögzített követelmények betartásával.
- 15.2. A gyártás megfelelő felügyelete szükséges a fenti 15.1. bekezdés követelményei teljesülésének ellenőrzéséhez.

- 15.3. A jóváhagyás jogosultja különösen:
- 15.3.1. eljárásokat biztosít a jármű hatékony minőségellenőrzésére a fenti 13. bekezdésben megállapított követelményeknek való megfelelésre vonatkozó összes aspektus tekintetében;
- 15.3.2. biztosítja, hogy az összes jóváhagyott jármű esetében kielégítő ellenőrzéseket végeznek a jóváhagyott sebességkorlátozó készülék beszerelésére vonatkozóan oly módon, hogy a gyártásban lévő összes jármű megfeleljen a típusjóváhagyásra benyújtott járművek előírásainak;
- 15.3.3. biztosítja, hogy amennyiben a 15.3.2. bekezdés szerint végrehajtott vizsgálatok azt bizonyítják, hogy egy vagy több jármű nem teljesíti a fenti 13. bekezdésben meghatározott követelményeket, megtesznek minden szükséges intézkedést a vonatkozó gyártás megfelelésének helyreállítására.
- 15.4. A típusjóváhagyást kiadó illetékes hatóság bármikor ellenőrizheti a gyártásmegfelelés egy-egy termelőegységben alkalmazott ellenőrzési módszereit. A hatóság szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket is végrehajthat a sorozatgyártásban készült járműveken a fenti 13. bekezdésben meghatározott követelmények tekintetében.
- 15.5. Amennyiben a fenti 15.4. bekezdés szerinti ellenőrzések és vizsgálatok során nem megfelelő eredmények születnek, az illetékes hatóság biztosítja, hogy minden szükséges intézkedést meghoznak a gyártás megfelelésének lehető leggyorsabb helyreállítására.
- 15.6. Az illetékes hatóság által engedélyezett vizsgálatok rendes gyakorisága két évente egy alkalom. Amennyiben egy ellenőrzés nem megfelelő eredménnyel zárul, az illetékes hatóság biztosítja, hogy minden szükséges intézkedést meghoznak a gyártás megfelelésének lehető leggyorsabb helyreállítására.
16. SZANKCIÓK A GYÁRTÁS NEM MEGFELELŐSÉGE ESETÉRE
- 16.1. Az ezen előírásban foglaltak alapján egy járműtípusra kiadott típusjóváhagyás visszavonható, ha nem teljesülnek a fenti 13. bekezdésben meghatározott előírások.
- 16.2. Ha az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban szereplő szerződő fél visszavonja a korábban megadott jóváhagyást, erről késedelem nélkül köteles értesíteni az előírást alkalmazó többi szerződő felet az előírás 2. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.
17. VÉGLEGESEN MEGSZÜNTETETT GYÁRTÁS
- 17.1. Amennyiben a jóváhagyás jogosultja véglegesen megszünteti az ezen előírás értelmében jóváhagyott járműtípus gyártását, erről tájékoztatja a jóváhagyást megadó hatóságot. Az erre vonatkozó közlemény kézhezvételét követően a hatóság tájékoztatja az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 2. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.
18. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLATOK LEFOLYTATÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS AZ ADMINISZTRATÍV SZERVEZETI EGYSÉGEK NEVE ÉS CÍME
- 18.1. Az ezen előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő szerződő felek elküldik az Egyesült Nemzetek titkárságára a jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálatoknak, valamint azoknak az adminisztratív szervezeti egységeknek a nevét és címét, amelyek megadják a jóváhagyást, és amelyekhez be kell nyújtani a más országokban kibocsátott, a jóváhagyást vagy kiterjesztést, illetve a jóváhagyás elutasítását vagy visszavonását igazoló formanyomtatványokat.

III. RÉSZ

A SEBESSÉGKORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉKEK JÓVÁHAGYÁSA

19. A SEBESSÉGKORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉKEK JÓVÁHAGYÁSI KÉRELME
- 19.1. A sebességkorlátozó készülék jóváhagyási kérelmét a sebességkorlátozó készülék gyártójának vagy annak felhatalmazott képviselőjének kell benyújtania.
- 19.2. A kérelemhez a sebességkorlátozó készülékek valamennyi típusa esetében a következőket kell mellékelni:
- 19.2.1. a sebességkorlátozó készülék műszaki jellemzőit és annak telepítési módját leíró dokumentáció három példányban minden olyan járműgyártmányra és -típusra vonatkozóan, amelybe tervezik a sebességkorlátozó készülék beszerelését;
- 19.2.2. öt minta a sebességkorlátozó készülék adott típusából: a mintákon világosan és eltávolíthatatlanul fel kell tüntetni a kérelmező márka- vagy kereskedelmi nevét és a típusmegjelölést;
- 19.2.3. egy olyan jármű vagy motor (ha a vizsgálatot motorfékpadon végzik), amelybe az típusjóváhagyásra szánt sebességkorlátozó készüléket beépítették és amelyet a kérelmező az illetékes műszaki szolgálattal egyetértésben választ ki.
- 19.3. Az illetékes hatóság a típusjóváhagyás megadása előtt megvizsgálja a gyártási megfelelőség hatékony ellenőrzését biztosító körülmények meglétét.
20. JÓVÁHAGYÁS
- 20.1. Amennyiben az ezen előírás értelmében jóváhagyásra benyújtott sebességkorlátozó készülék megfelel az alábbi 21. bekezdés követelményeinek, meg kell adni a sebességkorlátozó készülék adott típusára vonatkozó jóváhagyást.
- 20.2. Minden jóváhagyott típushoz egy jóváhagyási számot rendelnek. Ennek első két számjegye (az előírás jelenlegi formájára 00) a jóváhagyás kiadásának időpontjában az előírásban utoljára elvégzett fontosabb műszaki változtatásokat magában foglaló módosításcsomagot jelzi. Ugyanaz a szerződő fél nem rendelheti ugyanazt a számot a sebességkorlátozó készülék egy másik típusához.
- 20.3. Egy ezen előírás értelmében jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülékre vonatkozó jóváhagyás megadásáról, kiterjesztéséről, elutasításáról vagy visszavonásáról, illetve gyártásának végleges megszüntetéséről értesíteni kell az ezen előírást alkalmazó, a megállapodásban részt vevő feleket az előírás 3. mellékletében található mintának megfelelő formanyomtatványon.
- 20.4. Az ezen előírás értelmében jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülékek megfelelő valamennyi sebességkorlátozó készülékre a jóváhagyási formanyomtatványban meghatározott szembetűnő és könnyen hozzáférhető helyen fel kell erősíteni a nemzetközi jóváhagyási jelet, amely a következőket tartalmazza:

- 20.4.1. Egy körben elhelyezett „E” betű, mely után a jóváhagyást megadó ország azonosító száma áll ⁽¹⁾;
- 20.4.2. A 20.4.1. bekezdésben leírt kör jobb oldalán ezen előírás száma, utána pedig az „R” betű, egy kötőjel és a jóváhagyás száma áll.
- 20.5. A jóváhagyási jelnek világosan olvashatónak és eltávolíthatatlannak kell lennie.
- 20.6. Az ezen előírás 4. mellékletében szereplő A. mintán látható a jóváhagyási jelek elrendezésének néhány példája.

21. ELŐÍRÁSOK

21.1. **Általános tudnivalók**

- 21.1.1. A sebességkorlátozó készülék konstrukciójának, felépítésének és összeállításának olyannak kell lennie, hogy az ilyen készülékkel felszerelt jármű – szokásos használata során – megfeleljen ezen előírás III. része rendelkezéseinek.
- 21.1.2. A sebességkorlátozó készüléket különösen úgy kell megtervezni, legyártani és felszerelni, hogy ellenálljon a korróziónak és kopásnak, amelynek ki lehet téve, és az illetéktelen beavatkozásoknak is a 21.1.6. bekezdéssel összhangban.
- 21.1.2.1. A V_{set} szabályozott sebességnek a használatban lévő járműveken történő megemelése, illetve átmeneti vagy tartós kiiktatása semmilyen esetben sem lehet végrehajtható. A szerkezet illetéktelen beavatkozás elleni védettségét a műszaki szolgálat számára egy olyan, a meghibásodást elemző dokumentációval kell szemléltetni, amelyben a rendszert egészében vizsgálják. Az elemzésnek, a rendszer különféle működési állapotait figyelembe véve, jeleznie kell a bemeneti és kimeneti állapotmódosítás működésre gyakorolt hatásait, e módosítások üzemzavar vagy szándékos megsértés által eredményezett lehetőségeit, valamint ezek bekövetkeztének eshetőségét. Az elemzést mindig az első üzemzavartól kell kezdeni.
- 21.1.2.2. A sebességkorlátozó készüléket és a működéséhez szükséges csatlakozókat – azok kivételével, amelyek a jármű működéséhez nélkülözhetetlenek – plomba, illetve különleges célszerszámokat igénylő zárszerkezet felszerelésével kell védeni minden engedély nélküli változtatás és az energiaellátás megszakítása ellen.
- 21.1.3. A sebességkorlátozó készülék nem hozza működésbe a jármű üzemi fékrendszerét. Tartós működésű fék (pl. lassítófék) csupán akkor hozható működésbe, ha az csak azután lép működésbe, hogy a sebességkorlátozó készülék az üzemanyag-ellátást a legalacsonyabb szintre csökkentette.
- 21.1.4. A sebességkorlátozó készüléket úgy kell kialakítani, hogy az a gázpedál lenyomásakor ne legyen hatással a szabályozott sebességgel mozgó jármű haladási sebességére.
- 21.1.5. A sebességkorlátozó készülék lehetővé teheti a gázpedál normál használatát a sebességváltás céljára.

⁽¹⁾ 1 – Németország, 2 – Franciaország, 3 – Olaszország, 4 – Hollandia, 5 – Svédország, 6 – Belgium, 7 – Magyarország, 8 – Cseh Köztársaság, 9 – Spanyolország, 10 – Jugoszlávia, 11 – Egyesült Királyság, 12 – Ausztria, 13 – Luxemburg, 14 – Svájc, 15 (szabad), 16 – Norvégia, 17 – Finnország, 18 – Dánia, 19 – Románia, 20 – Lengyelország, 21 – Portugália, 22 – Orosz Föderáció, 23 – Görögország, 24 – Írország, 25 – Horvátország, 26 – Szlovénia, 27 – Szlovákia, 28 – Fehéroroszország, 29 – Észtország, 30 (szabad), 31 – Bosznia-Hercegovina, 32 – Lettország, 33 (szabad), 34 – Bulgária, 35 (szabad), 36 – Litvánia, 37 – Törökország, 38 (szabad), 39 – Azerbajdzsán, 40 – Makedónia volt Jugoszláv Köztársaság, 41 (szabad), 42 – Európai Közösség (a jóváhagyást a tagállamok adják meg a megfelelő ECE jelük használatával), 43 – Japán, 44 (szabad), 45 – Ausztrália és 46 – Ukrajna, 47 – Dél-Afrikai Köztársaság és 48 – Új-Zéland. A többi számot a kerekes járművek, berendezések, és a kerekes járművekre szerelhető, illetve azokon használható alkatrészek egységes műszaki előírásainak elfogadásáról, és az előírások alapján megadott jóváhagyások kölcsönös elismerésének feltételeiről szóló megállapodás ratifikálásának vagy a megállapodáshoz való csatlakozás időrendi sorrendjében kell hozzárendelni az országokhoz, és az így kiosztott számokról az Egyesült Nemzetek Főtitkára tájékoztatja a megállapodásban részt vevő szerződő feleket.

- 21.1.6. Semmiféle működési zavar vagy illetéktelen beavatkozás nem vezethet a motor – a gázpedál adott állásához tartozó szinten fölül – teljesítménynövekedéséhez.
- 21.1.7. A sebességkorlátozó készüléknek megfelelően kell működnie saját elektromágneses környezetén belül anélkül, hogy elfogadhatatlan elektromágneses zavart okozna a körülötte található alkatrészek körében.
- 21.2. **A beállítható sebességkorlátozó készülékekre vonatkozó követelmények**
- 21.2.1. A beállítható sebességkorlátozó készüléknek olyannak kell lennie, hogy a jármű a rendes használata során és az esetleges rázkódások ellenére is megfeleljen ezen előírás III. része rendelkezéseinek.
- 21.2.1.1. A beállítható sebességkorlátozó funkciót különösen úgy kell megtervezni, legyártani és felszerelni, hogy ellenálljon annak a korróziónak és kopásnak, amelynek ki lehet téve.
- 21.2.2. A sebességkorlátozó funkciónak kielégítően kell működnie annak elektromágneses környezetében, valamint a 10. számú előírás típusjóváhagyás idején hatályos utolsó módosításában található műszaki előírásoknak megfelelően.
- 21.2.3. Semmiféle működési zavar vagy illetéktelen beavatkozás nem vezethet a motor – a gázpedál adott állásához tartozó szinten fölül – teljesítménynövekedéséhez.
- 21.2.4. A V_{adj} értéket látható módon állandóan ki kell jelezni a járművezető felé. Ez nem zárja ki a kijelző biztonsági okokból történő átmeneti kikapcsolását.
- 21.2.5. A beállítható sebességkorlátozó készüléknek eleget kell tennie az alábbi követelményeknek:
- 21.2.5.1. A beállítható sebességkorlátozó funkció nem hozhatja működésbe a jármű fékrendszerét, kivéve az M_1 és N_1 kategóriájú járműveket, ahol működésbe hozható a jármű üzemi fékrendszere.
- 21.2.5.2. A V_{adj} elérésekor a sebesség korlátozására alkalmazott módszernek működnie kell a jármű bármilyen típusú (automata vagy kézi) sebességváltója esetén.
- 21.2.5.3. A jármű sebessége V_{adj} értékre korlátozott.
- 21.2.5.4. Mindamellet lehetségesnek kell lennie a V_{adj} sebesség túllépésének.
- 21.2.5.4.1. A V_{adj} túllépéséhez határozott nyomás szükséges (*).
- 21.2.5.4.2. Amikor a jármű sebessége meghaladja a V_{adj} értéket, a járművezetőt tájékoztatni kell a sebességmérőtől eltérő megfelelő figyelmeztető jelzéssel.
- 21.2.5.4.3. A 21.2.5.4.2. bekezdésnek való megfelelést a 21.3. bekezdéssel kell bizonyítani.
- 21.2.5.5. A sebességkorlátozó funkciónak lehetővé kell tennie a gázpedál sebességváltásra való használatát.
- 21.2.6. A V_{adj} beállítása:
- 21.2.6.1. A V_{adj} értéknek legfeljebb 10 km/h-s (5 mph-s) lépésekben kell állíthatónak lenni 30 km/h (20 mph) és a jármű legnagyobb tervezési sebessége között.
- 21.2.6.2. Az angolszász mértékegységeket használó országban való értékesítés céljára gyártott járművek esetében a V_{adj} értéknek legfeljebb 5 mph-s lépésekben kell állíthatónak lennie 20 mph és a jármű legnagyobb tervezési sebessége között.

(*) Pl.: az ún. padlógáz gyorsítás.

- 21.2.6.3. Ezt a járművezető által működtetett szabályozó eszköz által kell elérni.
- 21.2.7. Bekapcsolás/kikapcsolás
- 21.2.7.1. Amikor a járművezető beállítja a V_{adj} sebességet, annak csak a megfelelő kezelőszervvel szabad módosíthatónak lennie.
- 21.2.7.2. A beállítható sebességkorlátozó készüléknek bármikor be- és kikapcsolhatónak kell lennie.
- 21.2.7.3. A beállítható sebességkorlátozó készüléknek ki kell kapcsolnia, amikor leállítják a motort, és kivesszik a kulcsot.
- 21.3. **Vizsgálatok**
- 21.3.1. Ezen előírás 5. melléklete ismerteti a sebességkorlátozási vizsgálatokat, amelyekre beküldik a jóváhagyásra bemutatott sebességkorlátozó készülékeket, valamint az előírt teljesítményeket.
- 21.3.2. Ezen előírás 6. melléklete ismerteti a beállítható sebességkorlátozás azon vizsgálatait, amelyekre beküldik a jóváhagyásra bemutatott beállítható sebességkorlátozó készülékeket.
- 21.3.2.1. A műszaki szolgálat – tetszése szerint – három különböző sebességet választ ki a vizsgálatához.
22. A SEBESSÉGKORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉK TÍPUSÁNAK MÓDOSÍTÁSA ÉS A JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
- 22.1. A sebességkorlátozó készülék típusának bármilyen módosításáról értesíteni kell a sebességkorlátozó készülék típusát jóváhagyó adminisztratív szervezeti egységet. E hatóság ekkor a következőt teheti:
- 22.1.1. megállapítja, hogy a végrehajtott módosítások valószínűleg nem fejtenek ki jelentős mértékű káros hatást, és a sebességkorlátozó készülék így is megfelel a követelményeknek, vagy
- 22.1.2. a vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat részéről további vizsgálati jelentést igényel az ezen előírás 5. mellékletében leírt néhány vagy összes vizsgálat esetében.
- 22.2. A jóváhagyás megerősítéséről vagy elutasításáról, a módosítás részletes leírásával együtt, a fenti 20.3. bekezdésben rögzített eljárásnak megfelelően kell tájékoztatni az ezen előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő feleket.
- 22.3. A jóváhagyás kiterjesztését engedélyező illetékes hatóság sorszámot rendel a kiterjesztéshez elkészített közlemény-formanyomtatványhoz, és erről tájékoztatja az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 3. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.
23. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG
- 23.1. Az ezen előírás alapján jóváhagyott sebességkorlátozó készülékeket a jóváhagyott típusnak megfelelően kell gyártani a fenti 21. bekezdésben rögzített követelmények betartásával.
- 23.2. A gyártás megfelelő felügyelete szükséges a 23.1. bekezdés követelményei teljesüléseinek ellenőrzéséhez.
- 23.3. A jóváhagyás jogosultja különösen:
- 23.3.1. eljárásokat biztosít a sebességkorlátozó készülék hatékony minőségellenőrzésére;

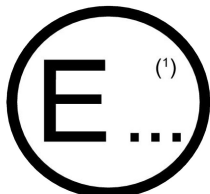
- 23.3.2. hozzáféréssel rendelkezik az egyes jóváhagyott típusok megfelelőségének ellenőrzéséhez szükséges vizsgáloberendezésekhez;
- 23.3.3. biztosítja, hogy a vizsgálati eredményeket rögzítsék, és – az adminisztratív szolgálattal egyetértésben megállapított időszakban – a csatolt dokumentumok rendelkezésre álljanak;
- 23.3.4. elemzi valamennyi vizsgálati módszer eredményeit, hogy ellenőrizzék és biztosítsák – az ipari gyártás menetében megengedett eltérések figyelembevételével – a sebességkorlátozó készülék jellemzőinek változatlanságát;
- 23.3.5. biztosítja, hogy a sebességkorlátozó készülékek összes típusa esetében legalább az azokat alkotó anyagok és az összeszerelés módja megfelel a jóváhagyott sebességkorlátozó készüléknek. Szükség esetén el kell végezni az ezen előírás 5. mellékletének 1. bekezdésében leírt vizsgálatokat;
- 23.3.6. biztosítja, hogy minden olyan mintára vagy próbadarabra vonatkozóan, amelyről bebizonyosodik, hogy nem felel meg a kérdéses vizsgálati típus előírásainak, további mintavételt és vizsgálatot végezzenek. Minden szükséges lépést meg kell tenni a megfelelő gyártási folyamat helyreállítása érdekében.
- 23.4. A típusjóváhagyást kiadó illetékes hatóság bármikor ellenőrizheti a gyártásmegfelelőség egyes termelőegységeiben alkalmazott ellenőrzési módszereit.
- 23.4.1. Valamennyi ellenőrzés alkalmával be kell mutatni az ellenőrnek a vizsgálati és gyártási jegyzőkönyveket.
- 23.4.2. Az ellenőr szűrőpróbaszerűen mintát vehet, amelyet a gyártó laboratóriumában bevizsgálat. A minták legalacsonyabb száma a gyártó által végzett ellenőrzések eredményei függvényében határozható meg.
- 23.4.3. Ha a minőségi színvonal nem tűnik kielégítőnek vagy szükségesnek látszik a 23.4.2. bekezdés alkalmazásában végrehajtott vizsgálatok érvényességének ellenőrzése, akkor az ellenőr mintákat vesz, és azokat megküldi a típusjóváhagyási vizsgálatokat eredetileg elvégző műszaki szolgálatnak.
- 23.4.4. Az illetékes hatóság az ebben az előírásban előírt bármely vizsgálatot elvégezheti. Az illetékes hatóság által engedélyezett vizsgálatok rendes gyakorisága két évente egy alkalom. Amennyiben egy ellenőrzés nem megfelelő eredménnyel zárul, az illetékes hatóság biztosítja, hogy minden szükséges intézkedést meghoznak a gyártás megfelelőségének lehető leggyorsabb helyreállítására.
24. SZANKCIÓK A GYÁRTÁS NEM MEGFELELŐSÉGE ESETÉRE
- 24.1. Egy sebességkorlátozó készüléktípus ezen előírás alapján kiadott jóváhagyása visszavonható, ha nem teljesülnek a 21. bekezdésben rögzített követelmények.
- 24.2. Ha az előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban szereplő szerződő fél visszavonja a korábban megadott jóváhagyást, erről késedelem nélkül köteles értesíteni az előírást alkalmazó többi szerződő felet az előírás 3. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.
25. VÉGLEGESEN MEGSZÜNTETETT GYÁRTÁS
- 25.1. Amennyiben a jóváhagyás jogosultja véglegesen megszünteti az ezen előírás értelmében jóváhagyott sebességkorlátozó készüléktípus gyártását, erről tájékoztatja a jóváhagyást megadó hatóságot. Az erre vonatkozó közlemény kézhezvételét követően a hatóság tájékoztatja az ezen előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő többi felet az előírás 3. mellékletében szereplő minta szerinti közlemény-formanyomtatványon.

26. A JÓVÁHAGYÁSI VIZSGÁLATOK LEFOLYTATÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI SZOLGÁLATOK ÉS AZ ADMINISZTRATÍV SZERVEZETI EGYSÉGEK NEVE ÉS CÍME
- 26.1. Az ezen előírást alkalmazó, 1958. évi megállapodásban részt vevő szerződő felek elküldik az Egyesült Nemzetek titkárságára a jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálatoknak, valamint azoknak az adminisztratív szervezeti egységeknek a nevét és címét, amelyek megadják a jóváhagyást, és amelyekhez be kell nyújtani a más országokban kibocsátott, a jóváhagyást vagy kiterjesztést, illetve a jóváhagyás elutasítását vagy visszavonását igazoló formanyomtatványokat.
-

1. MELLÉKLET

KÖZLEMÉNY

(legnagyobb formátum: A4 [210 × 297 mm])

Kibocsátotta: Adminisztratív szervezet neve:

.....
 .....
 .....

melynek tárgya ⁽²⁾: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁS VÉGLEGES MEGSZÜNTETÉSE

valamely járműtípusra vonatkozóan a legnagyobb sebességének a jármű sebességkorlátozó funkciója/beállítható sebességkorlátozó funkciója általi korlátozása tekintetében a 89. számú előírás I. része alapján.

Jóváhagyás sz.: ..... Kiterjesztés sz.: .....

1. A gépjármű kereskedelmi neve vagy védjegye: .....
2. Járműtípus: .....
3. Gyártó neve és címe: .....
4. A gyártó képviselőjének (ha van) neve és címe: .....
5. A jármű sebességkorlátozó funkciójának/állítható sebességkorlátozó funkciójának rövid leírása: .....
6. Az a sebesség vagy sebességtartomány, amelyre a korlátozás beállítható:
 V = ... km/h
7. A járműtípus legnagyobb teljesítményének és saját tömegének aránya: .....
8. A motorfordulatszám/menetsebesség legnagyobb aránya a járműtípus legmagasabb sebességfokozatában: .....
9. A jármű jóváhagyásra történő benyújtásának dátuma: .....
10. A jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat: .....
11. A szolgálat által kiadott jelentés dátuma: .....
12. A szolgálat által kiadott jelentés száma: .....
13. Jóváhagyás megadva/kiterjesztve/elutasítva/visszavonva ⁽²⁾

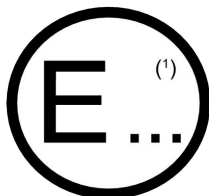
14. A jóváhagyási jel helye a járművön: .....
15. Kelt: hely: .....
16. Dátum: .....
17. Aláírás: .....
18. Azon dokumentumok listáját, amelyeket a jóváhagyást megadó adminisztratív szolgálatoknál vettek nyilvántartásba, és amelyek ott kérésre hozzáférhetők, e közlemény melléklete tartalmazza.

-
- (¹) A jóváhagyást megadó/kiterjesztő/elutasító/visszavonó ország azonosítószáma (lásd az előírásban rögzített jóváhagyási rendelkezéseket).
- (²) A nem kívánt rész törlendő.

2. MELLÉKLET

KÖZLEMÉNY

(legnagyobb formátum: A4 [210 × 297 mm])

Kibocsátotta: Adminisztratív szervezet neve:

.....
 .....
 .....

melynek tárgya ⁽²⁾: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁS VÉGLEGES MEGSZÜNTETÉSE

valamely járműtípusra vonatkozóan a jóváhagyott típusú sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék beszerelése tekintetében a 89. számú előírás I. része alapján.

Jóváhagyás sz.: ..... Kiterjesztés sz.: .....

1. A gépjármű kereskedelmi neve vagy védjegye: .....
2. Jármű: .....
3. Gyártó neve és címe: .....
4. A gyártó képviselőjének (ha van) neve és címe: .....
5. A jármű típusának rövid leírása a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék szempontjából: .....
6. A sebességkorlátozó készülék(ek)/beállítható sebességkorlátozó készülék(ek) kereskedelmi neve vagy védjegye és annak/azok jóváhagyási száma(i): .....
7. Az a sebesség vagy sebességtartomány, amelyre a korlátozás beállítható: .....
8. A járműtípus legnagyobb teljesítményének és saját tömegének aránya: .....
9. A motorfordulatszám/menetsebesség legnagyobb aránya a járműtípus legmagasabb sebességfokozatában: .....
10. A jármű jóváhagyásra történő benyújtásának dátuma: .....
11. A jóváhagyás elvégzéséért felelős műszaki szolgálat: .....
12. A szolgálat által kiadott jelentés dátuma: .....
13. A szolgálat által kiadott jelentés száma: .....

14. Jóváhagyás megadva/elutasítva/kiterjesztve/visszavonva ⁽²⁾: .....
15. A jóváhagyási jel helye a járművön: .....
16. Kelt: hely: .....
17. Dátum: .....
18. Aláírás: .....
19. Azon dokumentumok listáját, amelyeket a jóváhagyást megadó adminisztratív szolgálatoknál vettek nyilvántartásba, és amelyek ott kérésre hozzáférhetők, e közlemény melléklete tartalmazza.

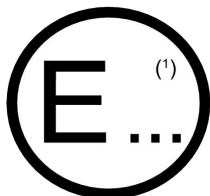
⁽¹⁾ A jóváhagyást megadó/kiterjesztő/elutasító/visszavonó ország azonosítószáma (lásd az előírásban rögzített jóváhagyási rendelkezéseket).

⁽²⁾ A nem kívánt törlendő.

3. MELLÉKLET

KÖZLEMÉNY

(legnagyobb formátum: A4 [210 × 297 mm])

Kibocsátotta: Adminisztratív szervezet neve:

.....
 .....
 .....

melynek tárgya ⁽²⁾: JÓVÁHAGYÁS MEGADÁSA
 JÓVÁHAGYÁS KITERJESZTÉSE
 JÓVÁHAGYÁS ELUTASÍTÁSA
 JÓVÁHAGYÁS VISSZAVONÁSA
 GYÁRTÁS VÉGLEGES MEGSZÜNTETÉSE

a sebességkorlátozó készülék/állítható sebességkorlátozó készülék típusa tekintetében a 89. számú előírás III. része alapján.

Jóváhagyás sz.: ..... Kiterjesztés sz.: .....

1. A sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék kereskedelmi neve vagy védjegye: .....
2. A készülék típusa: .....
3. A gyártó neve és címe: .....
4. A gyártó képviselőjének (ha van) neve és címe: .....
5. A sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék rövid leírása: .....
6. Az a járműtípus, amelyen a sebességkorlátozó készüléket/beállítható sebességkorlátozó készüléket vizsgálták: .....
7. Az a sebesség vagy sebességtartomány, amelyre beállítható a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék a vizsgált jármű esetében megállapított tartományon belül: .....
8. A tesztjármű legnagyobb teljesítményének és saját tömegének aránya: .....
9. A motorfordulatszám/menetsebesség legnagyobb aránya a tesztjármű legmagasabb sebességfokozatában: .....
10. Azon járműtípus(ok), amely(ek)be beszerelhető a készülék: .....
11. Azon sebesség vagy sebességtartomány, amelyre beállítható a korlátozó azon jármű(vek) esetében megállapított tartományon belül, amely(ek)be a készülék beszerelhető: .....
12. Azon járműtípus(ok) legnagyobb teljesítményének és saját tömegének aránya, amely(ek)be a készülék beszerelhető: .....
13. Azon járműtípus(ok) fordulatszámának és legnagyobb sebességfokozatban elért menetsebességének legnagyobb aránya, amely(ek)be a készülék beszerelhető: .....

14. A készülék jóváhagyásra történő benyújtásának dátuma: .....
15. A jóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat: .....
16. A szolgálat által kiadott jelentés dátuma: .....
17. A szolgálat által kiadott jelentés száma: .....
18. A jóváhagyást megadták/elutasították/kiterjesztették/visszavonták a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék tekintetében ⁽²⁾: .....
19. A jóváhagyási jel helye a készüléken: .....
20. Hely: .....
21. Dátum: .....
22. Aláírás: .....
23. Azon dokumentumok listáját, amelyeket a jóváhagyást megadó adminisztratív szolgálatoknál vettek nyilvántartásba, és amelyek kérésre hozzáférhetők, e közlemény melléklete tartalmazza.

⁽¹⁾ A jóváhagyást megadó/kiterjesztő/elutasító/visszavonó ország azonosítószáma (lásd az előírásban rögzített jóváhagyási rendelkezéseket).

⁽²⁾ A nem kívánt rész törölendő.

4. MELLÉKLET

A JÓVÁHAGYÁSI JELEK ELRENDEZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A. MINTA

a = min. 8 mm

A sebességkorlátozó készülékre/beállítható sebességkorlátozó készülékre erősített, fenti jóváhagyási jel azt mutatja, hogy a sebességkorlátozó készüléket/beállítható sebességkorlátozó készüléket Hollandiában (E4), a 89. számú előírás értelmében a 002439 jóváhagyási szám alatt hagyták jóvá. A jóváhagyási szám két első számjegye azt jelzi, hogy a jóváhagyást a 89. számú előírás eredeti verziójában rögzített követelményekkel összhangban adták ki.

B. MINTA

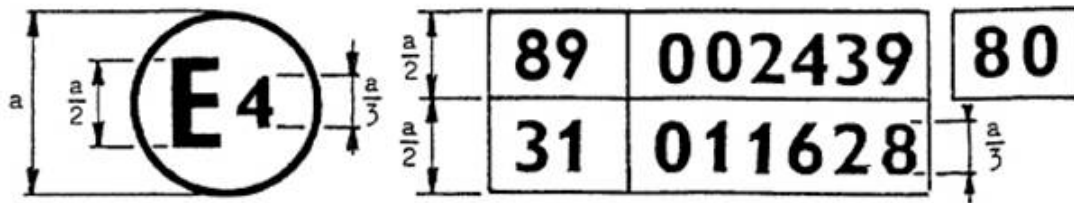

a = min. 8 mm

A járműre erősített, fenti jóváhagyási jel azt mutatja, hogy a járművet Hollandiában (E4), a 89. számú előírás értelmében a 002439 jóváhagyási szám alatt hagyták jóvá. A jóváhagyási szám két első számjegye azt jelzi, hogy a jóváhagyást a 89. számú előírás eredeti verziójában rögzített követelményekkel összhangban adták ki. A négyzettel körülvett és km/h-ban megadott szám és számok jelzik azt a szabályozott sebességet, amelyre a jármű korlátozva van ⁽¹⁾ és azt a sebességtartományt, amelyen belül a jármű korlátozható.

⁽¹⁾ Ez a szám a jelzés többi részének elhelyezése után illeszthető be, amikor ismert az adott jármű regisztrációjának helye. A jelzés e részének eltérései nem tekinthetők a járműtípus megváltoztatásának.

C. MINTA

 $a = \text{min. } 8 \text{ mm}$

A járművön elhelyezett fenti jóváhagyási jel mutatja, hogy a járművet Hollandiában (E4), a 89. és a 31. számú előírás alapján hagyták jóvá ⁽¹⁾. A jóváhagyási szám két első számjegye azt jelzi, hogy mikor bocsátották ki a vonatkozó jóváhagyásokat. A 31. számú előírás már tartalmazta a módosítások 01. sorozatát, a 89. számú előírás pedig eredeti formában volt. A négyzettel körülvevett és km/h-ban megadott szám és számok jelzik azt a szabályozott sebességet, amelyre a jármű korlátozva van és azt a sebességtartományt, amelyen belül a jármű korlátozható.

⁽¹⁾ Az utóbbi szám csak példaként szolgál.

5. MELLÉKLET

VIZSGÁLATOK ÉS TELJESÍTMÉNYBELI KÖVETELMÉNYEK

1. A SEBESSÉGKORLÁTOZÁS VIZSGÁLATA

A típusjóvá hagyást kérelmező kérésére a vizsgálatokat az alábbi 1.1. vagy 1.2. vagy 1.3. bekezdéssel összhangban kell elvégezni.

1.1. PRÓBAPÁLYÁN VÉGZETT MÉRÉS

1.1.1. **A jármű előkészítése**

1.1.1.1. A jóváhagyandó járműtípus vagy sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék egy reprezentatív darabját át kell adni a műszaki szolgálatnak;

1.1.1.2. A vizsgált jármű motorja beállításának – különösen, ami az üzemanyag-ellátás rendszerét (porlasztó vagy befecskendező rendszer) illeti – meg kell felelnie a gyártó által meghatározott előírásoknak;

1.1.1.3. A bejáratott gumibroncsok nyomásának meg kell felelnie a jármű gyártója által meghatározott értéknek;

1.1.1.4. A jármű tömegének meg kell egyeznie a gyártó által megadott saját tömeggel.

1.1.2. **A próbapálya jellemzői**

1.1.2.1. A próbapálya egyenletlenségektől mentes felületének alkalmasnak kell lennie a stabilizált sebesség fenntartására. A meredekség nem haladhatja meg a 2 %-ot és – az ívelés hatásaitól eltekintve – nem változhat 1 %-nál nagyobb mértékben.

1.1.2.2. A próbapálya felületének víztócsáktól, hótól vagy jégtől mentesnek kell lennie.

1.1.3. **A környezet időjárási feltételei**

1.1.3.1. A szél talajszint felett legalább 1 méter magasságban mért sebességének 6 m/s-nál, a szállókések sebességének pedig 10 m/s-nál kisebbnek kell lennie.

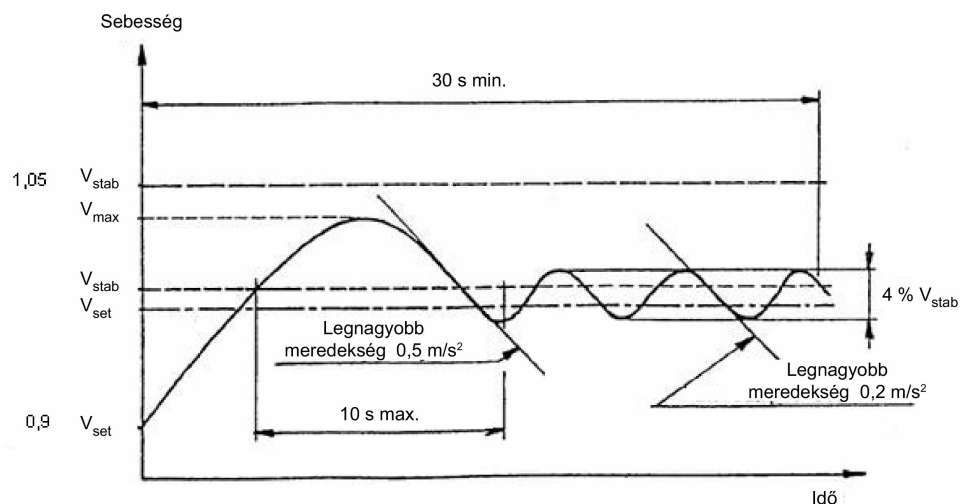
1.1.4. **A gyorsulási vizsgálat módja:** (lásd a lenti ábrát)

1.1.4.1. A szabályozott sebességnél 10 km/h-val lassabban haladó járművet a gázpedál teljes lenyomásával fel kell gyorsítani. E tevékenységet a jármű sebességének állandósulása után legalább 30 másodpercig fenn kell tartani. A vizsgálat során a jármű mindenkor pillanatnyi sebességét jegyzőkönyvben kell rögzíteni a sebesség-idő grafikon elkészítése céljából, az esettől függően a sebességkorlátozó funkció/beállítható sebességkorlátozó funkció, illetve a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék működése során. A sebességmérés pontosságának ± 1 %-nak kell lennie. Az időt 0,1 s-on belüli pontossággal kell mérni.

1.1.4.2. A vizsgálat az alábbi feltételek teljesülése esetén tekinthető kielégítőnek:

1.1.4.2.1. a jármű által elért stabilizált sebesség nem haladhatja meg a szabályozott sebességet ($V_{\text{stab}} \leq V_{\text{set}}$). Azonban a V_{set} érték legfeljebb 5 % vagy 5 km/h – a magasabb értéket alapul véve – mértékű túrése még megengedhető;

- 1.1.4.2.2. amikor a stabilizált sebességet először éri el:
- 1.1.4.2.2.1. a $V_{\max}$ nem haladhatja meg 5 %-nál nagyobb mértékben a V_{stab} értékét;
- 1.1.4.2.2.2. a sebességváltozás nem haladhatja meg a $0,5 \text{ m/s}^2$ értéket, ha a mérést 0,1 s-ot meghaladó időtartam alatt végezték;
- 1.1.4.2.2.3. az 1.4.2.3. pontban meghatározott stabilizált sebességet a V_{stab} elérését követő 10 s-on belül el kell érni;
- 1.1.4.2.3. az állandó sebesség elérésekor:
- 1.1.4.2.3.1. a sebesség nem változhat 4 %-nál vagy 2 km/h -nál nagyobb mértékben a V_{stab} -hoz képest (a magasabb értéket alapul véve);
- 1.1.4.2.3.2. a sebességváltozás nem haladhatja meg a $0,2 \text{ m/s}^2$ értéket, ha a mérést 0,1 s-ot meghaladó időtartam alatt végezték;
- 1.1.4.2.3.3. a V_{stab} a V_{stab} első elérése után 10 másodperccel kezdődő legalább 20 másodperc időtartamra vonatkozóan számított átlagsebesség;
- 1.1.4.2.4. a gyorsulási vizsgálatokat el kell végezni, és a típusjóváahagyási kritériumokat ellenőrizni kell a sebességváltó valamennyi – a sebességkorlátozás túllépését elméletileg lehetővé tévő – fokozatára vonatkozóan.

A $V_{\max}$ a jármű által a reakciógörbe első felében elért legnagyobb sebesség.

1.1.5. Vizsgálati módszer állandó sebesség mellett

- 1.1.5.1. A járművet az állandó sebesség eléréséig gyorsítani kell, majd a vizsgálati feltételek bármilyen változtatása nélkül, legalább 400 méteren keresztül tartani kell az elért sebességet. A jármű átlagsebességét e vizsgálati alapon kell mérni. Ezután az átlagsebesség mérését azonos vizsgálati feltételek mellett, ugyanazon módszerrel az ellenkező irányban is meg kell ismételni. A korábban figyelembe vett teljes vizsgálat állandó sebessége a két tesztmenet alatt mért átlagsebességek középértéke. A teljes vizsgálatot, beleértve a stabilizációs sebesség kiszámítását is, öt alkalommal kell elvégezni. A sebességmérések pontosságának $\pm 1\%$ -nak, az időmérésnek pedig $0,1 \text{ s}$ pontosságúnak kell lennie.

- 1.1.5.2. A vizsgálatok az alábbi feltételek teljesülése esetén tekinthetők kielégítőnek:
- 1.1.5.2.1. a V_{stab} egyetlen tesztmenet alatt sem haladhatja meg a V_{set} értékét. Azonban a V_{set} érték legfeljebb 5 % vagy 5 km/h – a magasabb értéket alapul véve – mértékű túrése még megengedhető;
- 1.1.5.2.2. az egyes tesztmenetek alatt elért állandó sebességek közötti különbség legfeljebb 3 km/h lehet;
- 1.1.5.2.3. az állandó sebesség melletti vizsgálatokat el kell végezni, és a típusjövahagyási kritériumokat ellenőrizni kell a sebességváltó valamennyi – a sebességkorlátozás túllépését elméletileg lehetővé tévő – fokozatára vonatkozóan.

1.2. JÁRMŰDINAMIKAI PRÓBAPADON VÉGZETT VIZSGÁLATOK

1.2.1. A járműdinamikai próbapad jellemzői

A jármű tömegéből fakadó tehetetlenségét + 10 %-os pontossággal kell reprodukálni a járműdinamikai próbapadon. A jármű sebességét ± 1 %-os pontossággal kell mérni. Az időmérés pontosságának 0,1 s-nak kell lennie.

1.2.2. Vizsgálati módszer gyorsulás mellett

- 1.2.2.1. A fék által a vizsgálat során elnyelt energiát úgy kell beállítani, hogy az megfeleljen a jármű vizsgált sebesség(ek) melletti elmozdulással szemben tanúsított ellenállásának. Ezt a kiszámítható fék teljesítményt + 10 %-os pontossággal kell beállítani. A kérelmező kérésére és az illetékes hatóság hozzájárulásával a fék teljesítmény 0,4 P_{max} értékre is beállítható (a P_{max} a motor maximális teljesítményét jelöli). A beállított V_{set} sebességnél 10 km/h-val lassabban haladó járművet a gázpedál teljes lenyomásával, a motor maximális teljesítményéig kell gyorsítani. E tevékenységet a jármű sebességének állandósulása után legalább 20 másodpercig fenn kell tartani. A vizsgálat során a jármű mindenkor pillanatnyi sebességét jegyzőkönyvben kell rögzíteni a sebesség-idő grafikon megrajzolása céljából, az esettől függően a sebességkorlátozó funkció/beállítható sebességkorlátozó funkció, illetve a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék működése során.

- 1.2.2.2. A vizsgálat akkor tekinthető kielégítőnek, ha a fenti 1.1.4.2. bekezdésben és annak albekezdéseiben foglalt rendelkezések teljesülnek.

1.2.3. Vizsgálati módszer állandó sebesség mellett

- 1.2.3.1. A járművet járműdinamikai próbapadra kell állítani. A próbapad fék teljesítményének – amelyet a maximális P_{max} teljesítménytől fokozatosan 0,2 P_{max} -ig csökkentenek – az alábbi jóváhagyási kritériumoknak kell megfelelniük. A jármű sebességét a fent meghatározott teljes féktartományon belül fel kell jegyezni. A jármű legnagyobb sebességét e tartományban kell meghatározni. A fenti vizsgálatot és adatrögzítést öt alkalommal kell elvégezni.

- 1.2.3.2. A vizsgálatok akkor tekinthetők kielégítőnek, ha a fenti 1.1.5.2. bekezdésben és annak albekezdéseiben foglalt rendelkezések teljesülnek.

1.3. MOTORPADON VÉGZETT VIZSGÁLAT

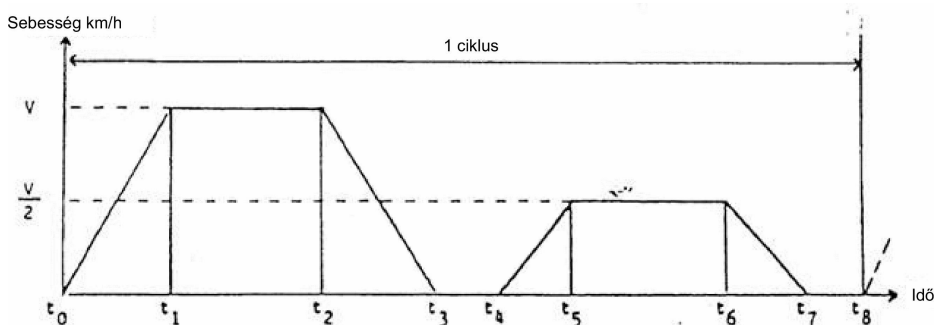
Ez a vizsgálati eljárás kizárólag akkor alkalmazható, ha a kérelmező a műszaki szolgálatnak bizonyítani tudja, hogy ez a módszer egyenértékű a próbapályán végzett mérésekkel.

2. TARTÓSSÁGI VIZSGÁLAT

A sebességkorlátozó funkció/beállítható sebességkorlátozó funkció vagy – adott esetben – a sebességkorlátozó készüléket/beállítható sebességkorlátozó készüléket be kell nyújtani az alább leírt tartóssági vizsgálatra. Ez azonban elhagyható, ha a kérelmező bizonyítja az ilyen hatásokkal szembeni ellenállóságot.

- 2.1. A készüléket a próbapadon egy meghatározott számú működési ciklusnak vetik alá, szimulálva a sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék azon viselkedését és mozgását, amelyeknek a járműben ki van téve.

2.2. A működési ciklust a gyártó által szállított vezérlőrendszerrel kell fenntartani. A ciklus diagramja a következő:

$t_0 - t_1$, $t_2 - t_3$, $t_4 - t_5$, $t_6 - t_7$: a művelet elvégzésének ideje

$t_1 - t_2 = 2$ másodperc

$t_3 - t_4 = 1$ másodperc

$t_5 - t_6 = 2$ másodperc

$t_7 - t_8 = 1$ másodperc

Az alábbiakban ötféle környezeti feltétel került meghatározásra. A típusjóváhagyásra bemutatott sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék típusmintáit – az alábbi táblázatnak megfelelően – a következő környezeti feltételek szerinti eljárásnak kell alávetni:

	Első sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék	Második sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék	Harmadik sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék	Negyedik sebességkorlátozó készülék/beállítható sebességkorlátozó készülék
1. paraméter	X			
2. paraméter		X		
3. paraméter		X		
4. paraméter			X	
5. paraméter				X

2.2.1. 1. paraméter: vizsgálatok környezeti hőmérsékleten (20 ± 2 °C);

A ciklusok száma: 50 000

2.2.2. 2. paraméter: vizsgálatok magas hőmérsékleten

2.2.2.1. Elektronikus alkatrészek

A mechanikai alkatrészek működési ciklusainak teljes egészében klímakamrában kell lezajlaniuk. Egész idő alatt 65 ± 5 °C hőmérsékletet kell fenntartani.

A ciklusok száma: 12 500.

2.2.2.2. Mechanikai alkatrészek

A mechanikai alkatrészek működési ciklusainak teljes egészében klímakamrában kell lezajlaniuk. Egész idő alatt 100 ± 5 °C hőmérsékletet kell fenntartani.

A ciklusok száma: 12 500.

2.2.3. 3. paraméter: vizsgálat alacsony hőmérsékleten

A 2. kondicionáláshoz használt klímakamrában a teljes időtartam alatt -20 ± 5 °C hőmérsékletet kell fenntartani.

A ciklusok száma: 12 500.

2.2.4. 4. paraméter: vizsgálatok sós levegőben. (Csak a külső útviszonyoknak kitett alkatrészeket kell vizsgálni.)

A készülék működési ciklusainak sós levegőjű kamrában kell lezajlaniuk. A nátriumklorid-koncentráció 5 %-os és a klímakamra belső hőmérséklete 35 ± 2 °C.

A ciklusok száma: 12 500.

- 2.2.5. 5. paraméter: lengésvizsgálat
- 2.2.5.1. A sebességkorlátozó készüléket/állítható sebességkorlátozó készüléket a járművön szokásos felszerelési módhoz hasonlóan kell rögzíteni.
- 2.2.5.2. A készüléket mindhárom síkban szinusz formájú lengéseknek kell kitenni. A logaritmikus elhajlásnak 1 oktáv/percnek kell lennie;
- 2.2.5.2.1. első vizsgálat: frekvenciatartomány 10–24 Hz, ± 2 mm amplitúdó;
- 2.2.5.2.2. második vizsgálat: frekvenciatartomány 24–1 000 Hz, az alvázon és a fülkén rögzített részegységeknél a bemenet 2,5 g. A motoron rögzített részegységeknél a bemenet 5 g.
- 2.3. A TARTÓSSÁGI VIZSGÁLATOK JÓVÁHAGYÁSI KRITÉRIUMAI
- 2.3.1. A tartóssági vizsgálatok lezárulásával a készülék teljesítménye nem módosulhat a szabályozott sebesség tekintetében;
- 2.3.2. ha azonban a tartóssági vizsgálatok során a készülék meghibásodik, a gyártó kérésére egy második készülék is bevizsgálható.
-

6. MELLÉKLET

A BEÁLLÍTHATÓ SEBESSÉGGKORLÁTOZÓ KÉSZÜLÉKEK VIZSGÁLATAI ÉS TELJESÍTMÉNYBELI KÖVETELMÉNYEI

1. A BEÁLLÍTHATÓ SEBESSÉGGKORLÁTOZÓ RENDSZER VIZSGÁLATAI
  - 1.1. **A jármű előkészítése**
    - 1.1.1. A jóváhagyandó járműtípus vagy beállítható sebességkorlátozó készülék egy reprezentatív darabját át kell adni a műszaki szolgálatnak.
      - 1.1.1.1. Amennyiben beállítható sebességkorlátozó készülék jóváhagyása történik, azt a gyártónak olyan járműbe kell beszerelnie, amely azt a típust reprezentálja, amelybe a készüléket szánják.
    - 1.1.2. A vizsgált jármű motorja beállításának – különösen, ami az üzemanyag-ellátás rendszerét (porlasztó vagy befecskendező rendszer) illeti – meg kell felelnie a gyártó által meghatározott előírásoknak.
    - 1.1.3. A bejártott gumibroncsok nyomásának meg kell felelnie a jármű gyártója által meghatározott értéknek.
    - 1.1.4. A jármű tömegének meg kell egyeznie a gyártó által megadott legkisebb fékezett tömeggel.
  - 1.2. **A próbapálya jellemzői**
    - 1.2.1. A próbapálya egyenletlenségektől mentes felületének alkalmasnak kell lennie állandó sebesség fenntartására. A meredekség nem haladhatja meg a 2 százalékot.
    - 1.2.2. A próbapálya felületének víztócsáktól, hótól vagy jégtől mentesnek kell lennie.
  - 1.3. **A környezet időjárási feltételei**
    - 1.3.1. A szél talajszint felett legalább 1 méter magasságban mért sebességének 6 m/s-nál, a szállókések sebességének pedig 10 m/s-nál kisebbnek kell lennie.
  - 1.4. **Annak vizsgálata, hogy a járművezető kap-e tájékoztatást a V_{adj} túllépéséről**
    - 1.4.1. A V_{adj} túllépését lehetővé tevő (az 5.2.5.4.1. és 21.2.5.4.1. bekezdésben említett) gázpedál-lenyomást akkor kell elvégezni, amikor a jármű a V_{adj} -nál 10 km/h-val lassabban halad.
    - 1.4.2. A járművet legalább 10 km/h-val a V_{adj} fölötti sebességre kell felgyorsítani.
    - 1.4.3. Ezt a sebességet legalább 30 másodpercig fenn kell tartani.
    - 1.4.4. A vizsgálat során ± 1 százalékos pontossággal mérni és rögzíteni kell a jármű pillanatnyi sebességét.
    - 1.4.5. A vizsgálat az alábbi feltételek teljesülése esetén tekinthető kielégítőnek:
      - 1.4.5.1. a járművezetőt figyelmeztető jelzés tájékoztatja arról, ha a jármű tényleges sebessége több mint 3 km/h-val meghaladja a V_{adj} értéket;
      - 1.4.5.2. a járművezető folyamatosan tájékoztatást kap mindaddig, amíg fennáll a V_{adj} 3 km/-t meghaladó túllépése.

- 1.5. **A beállítható sebességkorlátozó funkció/készülék vizsgálata**
- 1.5.1. Kikapcsolt beállítható sebességkorlátozó funkció/készülék mellett a választott V_{adj} vizsgálati sebességhez kiválasztott minden sebességfokozat esetében a műszaki szolgálat megméri, hogy mennyi erőt szükséges kifejteni a gázpedálra a V_{adj} fenntartásához és egy olyan (V_{adj}^*) sebesség eléréséhez, amely 20 százalékkal vagy 20 km/h-val (attól függően, melyik a nagyobb érték) nagyobb, mint a V_{adj} .
- 1.5.2. Bekapcsolt és V_{adj} sebességre beállított beállítható sebességkorlátozó funkció/készülék mellett a járműnek a V_{adj} -nál 10 km/h-val lassabban kell haladnia. A járművet ekkor gyorsítani kell a gázpedálra ható erőnek a V_{adj}^* eléréséhez szükséges mértékű, $1 \pm 0,2$ s-ig tartó növelésével. Ezt az erőt még legalább 30 másodpercig fenn kell tartani a jármű sebességének állandósulása után.
- 1.5.3. A vizsgálat során a jármű mindenkor pillanatnyi sebességét jegyzőkönyvben kell rögzíteni a sebesség-idő grafikon elkészítése céljából, a beállítható sebességkorlátozó funkció és/vagy – adott esetben – készülék működésekor. A sebességmérés pontosságának 1 százalékosnak kell lennie. Az időt 0,1 s-on belüli pontossággal kell mérni.
- 1.5.4. A vizsgálat az alábbi feltételek teljesülése esetén tekinthető kielégítőnek:
- 1.5.4.1. a jármű által elért stabilizált sebesség (V_{stab}) nem haladhatja meg 3 km/h-nál nagyobb mértékben a V_{adj} sebességet;
- 1.5.4.1.1. a V_{stab} első elérése után:
- 1.5.4.1.1.1. a V_{max} nem haladhatja meg 5 százaléknál nagyobb mértékben a V_{stab} értékét;
- 1.5.4.1.1.2. a sebességváltozás nem haladhatja meg a $0,5 \text{ m/s}^2$ értéket, ha a mérést 0,1 s-ot meghaladó időtartam alatt végezték;
- 1.5.4.1.1.3. a stabilizált sebességre vonatkozó, az 1.5.4.1.1. pontban meghatározott feltételeket a V_{stab} elérését követő 10 s-on belül el kell érni;
- 1.5.4.1.2. az állandó sebesség elérésekor:
- 1.5.4.1.2.1. a sebesség nem térhet el 3 km/h-nál nagyobb mértékben a V_{adj} -tól;
- 1.5.4.1.2.2. a sebességváltozás nem haladhatja meg a $0,2 \text{ m/s}^2$ értéket, ha a mérést 0,1 s-ot meghaladó időtartam alatt végezték;
- 1.5.4.1.2.3. a V_{stab} a V_{stab} első elérése után 10 másodperccel kezdődő legalább 20 másodperc időtartamra vonatkozóan számított átlagsebesség;
- 1.5.4.1.3. a gyorsulási vizsgálatokat végre kell hajtani, és a típusjóváahagyási kritériumokat ellenőrizni kell a sebesség-váltó valamennyi – a V_{adj}^* sebesség elérését elméletileg lehetővé tévő – fokozatára vonatkozóan.
-